

[Justitsministeren]

sætter en fremmed efterretningstjeneste i stand til at virke. Den vedrører altså ikke det almindelig forhold at støtte et andet lands interesser ved hjælp af propaganda, men præciserer, at det skal dreje sig om at sætte en fremmed efterretningstjeneste i stand til at virke. Som fremhævet i pressemeddelelsen må det forventes, at domstolene, når det drejer sig om propagandaformidlende virksomhed for en fremmed efterretningstjeneste, nok vil anlægge en helt konkret vurdering fra tilfælde til tilfælde. Det må navnlig forventes, at domstolene vil lægge vægt på, om virksomheden efter en samlet bedømmelse, herunder samarbejdsformer, vederlæggelse – altså betaling – graden af afhængighed osv., klart har været drevet fra agentens side med det overordnede formål at sætte den fremmede efterretningstjeneste i stand til at forfølge sine formål. Bistanden skal således tydeligt adskille sig fra – det står der også i pressemeddelelsen – hvad der blot med nogen rimelighed kan betegnes som normal virksomhed som journalist eller forfatter her i landet.

De gældende bestemmelser i straffeloven giver efter min opfattelse således mulighed for at reagere mod særlig grove tilfælde af udefra styret påvirkning af den danske offentlige debat, når en sådan påvirkning og en sådan virksomhed udøves i samarbejde med fremmede efterretningstjenester. Efter min opfattelse er de regler, vi har i øjeblikket, et tilstrækkeligt værn mod sådanne forhold. Ud fra hensynet til ytringsfriheden må hovedsynspunktet efter min opfattelse være, at det i et frit og demokratisk samfund som det danske, hvor det forhåbentlig aldrig vil lykkes noget parti eller nogen gruppe at sætte ytringsfriheden ud af kraft, normalt bør være overladt til den enkelte borger at vurdere lodigheden af og den reelle baggrund for de synspunkter, der føres frem i den offentlige debat.

Når hertil kommer, at den foreslåede bestemmelse næppe vil være noget effektivt værn mod propaganda, og at bestemmelsens virkninger, således som man konstaterede det i begyndelsen af 1950'erne, vil være meget usikre, så kan det næppe overraske forslagsstillerne, at jeg ikke kan medvirke til forslagsgets gennemførelse.

Hans Jørgen Jensen (S):

Ligesom justitsministeren har jeg bemærket mig, at den aktuelle anledning til forslaget er sagen omkring forfatteren Arne Herløv Petersen, der jo som bekendt endte med tiltalefrafald. Jeg har ligeledes bemærket mig, at forslagsstillerne har studeret de initiativer og udtalelser, som tidligere socialdemokratiske og borgerlige justitsministre og politikere har fremsat. Årsagen er ligetil: deres tanke berørte det samme emne, straf for at øve propagandavirksomhed i fremmed magts interesse.

Trods flere tiltag gennem årene, ofte positive, er forslaget aldrig blevet gennemført, fordi en sådan lovgivning næppe ville være et effektivt værn over for propaganda, og fordi bestemmelsens virkninger ville være meget usikre; sådan står der i notaterne fra dengang. Socialdemokratiet er derfor enig med justitsministeren, når han i dag understreger, at den nuværende lovgivning giver tilstrækkeligt værn mod det, justitsministeren konkretiserer som særlig grove tilfælde af udefra styret påvirkning af den danske offentlige debat.

I sine afsluttende bemærkninger til lovforslaget siger forslagsstillerne, at der vil være praktiske vanskeligheder og afgrænsningsproblemer forbundet med at gennemføre det fremsatte forslag, og det er vel også det, der har ført til, at forslaget, når det tidligere har været fremme, er blevet taget tilbage.

Lad mig afslutningsvis sige til VS, at socialdemokratiet er fundamentalt uenigt med VS, når de i bemærkningerne påstår, at politiet og justitsministeren frit kan manipulere med lovgivningen. I en verden, hvor man kender efterretningstjenester, der altså også udfolder betydelig aktivitet i vort land, må justitsministeriet og politiet have både ret og pligt til at følge sådanne aktiviteter. Det er i hvert fald socialdemokratiets opfattelse, at det er dertil, man har et politi og et justitsvæsen.

Hagen Hagensen (KF):

Uanset at jeg hører til dem, der ikke er enige med justitsministeren i den afgørelse, han traf i sagen vedrørende Arne Herløv Petersen, der siges at være den direkte årsag til, at dette lovforslag er fremsat, vil jeg sige, at jeg ikke kan se, at der er nogen grund til at gennemføre et lovforslag som dette.